

## İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, EDEBİYAT FAKÜLTESİ PREHİSTORYA KÜRSÜSÜ TEPECİK KAZISI 1968 RAPORU

Yazan : Doç. Dr. UFUK ESİN

*1967 yılı yüzey araştırması ve Keban Eski Eserleri Kurtarma Projesi:*

Keban Barajı göl alanı içinde su altında kalacak olan toprak üstü ve toprak altı eski eserlerin kurtarılabilmesini sağlamak amacıyla sistematik yüzey araştırmaları Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü'yle yapılan temaslar ve bunun ardından gelen 10. 6. 1965 gün ve 2953 sayılı yazıdaki resmî çağrıya uyularak kürsümüzce öneminden dolayı öncelikle ele alınmıştır. Ancak ilk malî imkânın bulunabildiği 1967 yılında bu amacı gerçekleştirmek üzere kürsümüzle Michigan Üniversitesi Antropoloji Müzesi'nin işbirliği sonucunda Dr. R. Whallon Jr. ve As. S. Kantman yönetiminde öğrencilerimizin katıldığı bir yüzey araştırma ekibi kurulmuştur. Ekibin yaptığı incelemede su altında kalacak bölgenin kuzey ve güneyinde kalan ince dilleri dışında (bk. harita 1 ve 2) 52 büyük ve küçük yerleşme yeri tesbit edilmiştir. Aynı zamanda Keban Barajı göl alanı içinde araştırma yapan diğer bilimsel kuruluş da Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon bölümü olmuştur, (METU, 1967). Her iki bilimsel kuruluşun yaptığı araştırmalar sonucunda, bölgedeki eserlerin vakit kayıp edilmeksizin kurtarılmasının öncelikle gerçekleştirilmesi inancı doğmuştur. Bunun üzerine Millî Eğitim Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nce yerli ve yabancı olabilmek kaydıyla 8 - 10 arkeolojik kazı ekibinin bölgede çalışmasının ve yeterli finansmanın temini kürsümüzden istenmiştir. Bu şartlar altında, çok yakın bir gelecekte su altında

kalacak eski eser ve anıtların sür'atle kurtarılabilmesi için ancak uluslar arası bir işbirliğine gidilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. Böylece Türk ve yabancı arkeolojik bilimsel kuruluşlara ve bilim adamlarına çağrıda bulunma yetkisi olabilecek ve eski eserlerin kurtarılmasını gerçekleştirecek, Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Türk Tarih Kurumu ve bölgede araştırma yapan yegâne bilimsel kuruluşlar olarak da İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Prehistorya Kürsüsü ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi önderliğinde, malî mevzuatı, teknik ve personel imkânları ile teşkilâtı yönünden kurtarma işini suların basmasından önce sür'at ve selâmetle yapmağa elverişli tek kurum da Orta Doğu Teknik Üniversitesi olduğundan, Orta Doğu Teknik Üniversitesi (METU) merkez olmak üzere bir kurtarma projesi ve bu projeyi yönetecek bu 4 kuruluşun temsilcilerinin yer aldığı bir yönetim kurulu teşkil edilmiştir.

1968 yılı Mayıs ayı içerisinde, Projenin merkezi Orta Doğu Teknik Üniversitesinin uluslar arası çağrısının önemini anıyarak harekete geçen Türk ve yabancı arkeolojik bilimsel kuruluşların temsilcileriyle bölge gezilmiş ve öncelikle çalışılması gerekli alanlar tesbit edilmiştir. Bölgede çalışma gerekliliği ve zorunluğunu duyan bilimsel arkeolojik ekipler arasında kürsümüz de yer almıştır. Diğer ekipler gibi çalışma yeri olarak yönetim kuruluna birkaç teklifte bulunan kürsümüzün Tepecik höyüğünde kazı yapması yönetim kurulunca uygun görülmüştür.

1967 yılında Tepecik'de yapılan sistematik yüzey araştırmasında "rastgele ör-

nek seçme” yöntemiyle eksiksiz olarak toplanan yüzey buluntularına (bk. Dinçol-Kantman, 1968 : s. 345 - 347) 1968 Temmuz ayında bir ön analiz çalışması Dr. H. Wright ve son sınıf öğrencilerimizden Mehmet Özdoğan tarafından uygulanmıştır. Bu ön analiz sonucunda, toplanmış olan buluntuların höyük üzerinde tarihsel (kronolojik) olarak yayılma ve yoğunluk alanlarının tesbitine çalışılmıştır. Ayrıca kazıdan önce İstanbul Üniversitesi Jeofizik Enstitüsü'nün Doç. Dr. Ali Yaramancı yönetimindeki jeofizik ekibi “resistivité” ve “gravité” esaslarına dayanan bir araştırma yapmıştır. Bu araştırma ile toprak altındaki kalıntıların tesbit edilebilme olanaklarının incelenmesine gidilmiştir.

#### *Tepecik Höyüğü ve Kazısı:*

Tepecik höyüğü Elâzığ'da Altınova'da yer alır. Antik adı “Kalon Pedion” ve eski adı “Ulu ova” olan Antınova'da Fırat ve Murat'ın kollarını besleyen pınarlar boyunca büyüklü ve küçüklü höyükler ve düz yerleşme yerleri sıralanmıştır. Tepecik höyüğü Elâzığ'ın 31 km. doğusundadır. Bugünkü Elâzığ-Bingöl yolundan 28. km. de ayrılan Munzuroğlu köy yolunun hemen batısında, ana yoldan 3 km. kuzeyde yer alır. Höyüğün güneyindeki düzlükte Murad'ın kollarından Haringed çayı akar. Höyük yaklaşık olarak 200 m. uzunluğunda ve 16 - 17 m. yüksekliğindedir (bk. res. 1). Höyüğün esas konisi üzerinde modern bir yerleşme yoktur. 1.500 m. kadar ilerideki Tepecik köyünün mer'ası olarak kullanılmıştır. Teraslar ve yerleşmenin yayıldığı düzlük pamuk ve pancar tarlalarıyla kaplıdır.

Tepecik höyüğü tarih öncesi çağlarda birbirine yakın beş büyük yerleşme yerlerinden biri (Tülin Tepe-tamamen bu gün ortadan kalkmış-, Norşun Tepe, Korucu, Habusu-Körtepe ve Tepecik) olmakla birlikte büyük bir kent olmaktan çok, bir ufak kentmiş kanısını verir. M. Ö. İkincibinyılda Elâzığ ve çevresini içine aldığı sanılan İŞUWA ülkesinde (Garstang-Gurney, 1959 : s. 40 - 42; Klengel, 1968 : s. 63 - 76) ufak merkezlerden biri olabilir.

Doğu Anadolu yüzey araştırmaları sırasında ilk olarak Burney (Burney, 1958 : s. 204, no. 276) tarafından araştırılmıştır.

Tepecik höyüğünde kazıya 1968 yılı Ağustos'unda başlanmış ve havaların el verdiği sürece aralıklı olarak 1968 Aralık ayı başına kadar devam edilmiştir. Kazı ekibi bu satırların yazarı ile birlikte kürsümüz başkanı Prof. Dr. Halet Çambel, As. Sönmez Kantman, Kazı mimarı Yük. Mim. Müh. Alpaslan Koyunlu ve Behin Aksoy, Fatma Artunkal, Orhan Atvur, Scma Baykan, TurhanBirgili, Ömer Develioğlu, Oğuz Girit, Ülge Göker, Sedat Göksu, Savaş Harmankaya, Ayşe Haznedar, Doğan Kovancılar, İnci Menzilioğlu, Mahmut Mutlak, Ann Olson, Ünsal Özçakır, Serap Özden, Engin Özgen, Sevil Gülçur Yıldırım Özkan, Beyhan Sezer, Sevinç Türkay, Necdet Uzdilek, Sina Ünsaldık, Nermin Ünsel, Nesrin Ürgün adlı öğrencilerimizden meydana gelmiştir. Öğrencilerimiz içinde Doğan Kovancılar'la Mahmut Mutlak, Dr. Serdaroğlu'nun yönetimindeki Ağın kazısına kısa süreyle, Nermin Ünsel'le Sevinç Türkay, Bay French'in başkanlığındaki Aşvan kazısına, Sevil Gülçur'la Engin Özgen de uzun süreyle Dr. Hauptmann'ın idaresindeki Norşun Tepe kazısına katılmışlardır.

Danışman üye olarak Prof. Dr. H. Güterbock, konuk üye olarak Bayan F. Güterbock kısa süreyle kazımızda bulunmuşlardır. Prof. Güterbock'un akşam saatlerinde kaldığı sürece verdiği konferanslar, öğrencilerimizin eğitimi yönünden öngörülen programın gerçekleşmesine büyük bir yardım sağlamış ve kazıya büyük bir özellik kazandırmıştır.

Kazımızı, karşılıklı fikir alışverişinde bulunduğumuz ve değerli bilgilerinden yararlandığımız Türk ve yabancı uzmanlardan Dr. H. Z. Koşay, Dr. Ü. Serdaroğlu, Mr. D. French, Dr. H. Hauptmann, Dr. Rat, Dr. M. Van Loon, Dr. Buccelati ve ekiplerindeki üyeler, Prof. Dr. R. Naumann, Dr. B. Lawrence, Dr. G. Wright, Bayan C. Wright, Prof. Dr. R.

Stewart, Prof. Dr. R. Braidwood, Dr. L. Braidwood, Dr. Patty Jo Watson ve Çay özü kazısının diğer üyeleri, Proje müdürümüz Nejat Erem ve Unesco temsilcisi olarak Prof. Dr. Christophe ziyaret etmişler ve ayrıca Prof. Christophe "Assuan Barajı ve arkeolojik problemleri" konusunda kazımız üyelerine ilginç ve uyarıcı bir konferans vermiştir.

Bu arada ziyaretlerle ve kazı süresince her türlü yardım ve ilgilerini bizden esirgemeyen Elâzığ Valisi sayın Zekeriya Çelikkilekli, İçmeler bucak müdürü sayın S. Zeki Yazıcı, Elâzığ müzesi müdiresi Bayan Ferhan Memişoğlu'na ve Elâzığ'da görevli diğer idareci arkadaşlara burada yürekten teşekkür etmek isteriz.

#### Kazı

Daha önceden yapılmış olan yüzey araştırması ön analiz sonuçlarının ve jeofizik araştırmasının sınılanabilmesi için açılacak açmaların (tranşe) yerleri tesbit edilmiş ve ayrıca höyük stratigrafisini açığa çıkarmak amacıyla höyük konisi üzerindeki üst düzlükte açmalar başlatılmıştır. Höyük ve çevresi alfabenin son harfinden başlamak üzere alanlara ayrılarak adlandırılmış ve höyüğün güneyindeki düzlüğe "Z" alanı, terasına "V" alanı höyük konisine de "Y" alanı adları verilmiştir. (bk. res. 2). "Z" alanının (ZA - ZF ve ZI açmalarıyla "V" alanında VG, VH, "Y" alanında da YD - YE açmaları ön analiz sonuçlarını denemek ve "Y" alanında YA, YC, YZ ve YB nin doğusu ile "V" alanında VA, VC - VE açmaları jeofizik araştırmalarını sınamak üzere kazılmıştır. YB'nin uzantısı ile YK ve YI açmaları da höyük stratigrafisinin tesbiti amacını taşımaktadır.

"Z" alanında başlanan kazıda 6 kültür toprağı tabakası bulunmuş, 2.72 m. derinlikten itibaren 7 inci toprak tabakasında yer suyuyla karşılaşmıştır. Suyun altında kültür tabakalarının devam edip etmediği henüz araştırılmamıştır (bk. res. 2 O-P/24-26 plankareleri). "Z" alanında Orta Çağ'a ait olduğu sanılan bol sayıda gömme tandırlara (res. 3), daha sonraları

kazıldığı anlaşılan büyük çukurlara, taş duvar ve sertleştirilmiş topraktan döşeme parçalarına rastlanmıştır. Ocak yerleri yuvarlak ve bazen etrafları taşla çevrelenmiştir. "Z" alanında çok sayıda ele geçen hayvan kemikleri ve tüme yakın hayvan iskeletleri (bk. res. 4), tandırlar, ocak yerleri öğütme taşları buranın büyük bir mutfak kompleksi olabileceği duygusunu uyandırmaktadır. Çanak çömlek genellikle çark işi sırlı ve sırsız ince ve kaba mallardır. Üçüncü kültür toprağı tabakasından sonra, önceleri az görülen demir çağı ve tunç çağlarına ait çanak çömlek parçaları çoğalmıştır. ZF açmasında Sinci kültür toprağında ele geçen "Frig Buchero malı" diye adlandırılan, siyah parlak astarlı ve cilalı bir kap parçası ilginçtir (krş. Alkım, 1952; s. 236, 249, fig. 32). "Z" alanında bulunan orta çağ çanak çömleğinin benzerlerine ve aynı duvar tekniğine Keban bölgesinde Aşvan höyükte ve Korucu Tepede, Malatya'da (Puglisi-Meriggi, 1964: tav. LXIX/2, 3, 5; tav. LXXI ve tav. LXXII/3; Delaporte, 1934: M 11/12, 3, 5) da rastlanmıştır. "Z" alanında bulunan hayvan kemiklerinin Prof. Dr. Lawrence sığır "Bos taurus", koyun (Ovis aries), keçi (Capra h. hircus), domuz (Sus scrofa domestica) ve at (Equus Caballus) kemikleri olduklarını tesbit etmiştir. Eşek ve köpek kemikleri az, tavşan (Lepus sp.) alageyik (cervus) kemikleri ise tek tüktür.

"Y" alanında, YA, YC, YB'nin doğusunda, düzensiz taş yığınlarının altında gene orta çağa ait bir mezarlıkla karşılaşmıştır. Mezarlığın höyüğün konisinin altındaki yamaca, "V" alanına kadar uzandığı anlaşılmaktadır. Mezarlık büyük oranda demir çağı ve tunç çağları tabakalarını bozmuştur. YB açmasında şimdilik 7 kültür toprağı tabakası tesbit edilmiş ve 3 m. derinliğe kadar inilmiştir. Batı uzantısında, mezarlığın altında üçüncü kültür toprağında şiddetli bir yangın geçirdiği anlaşılan büyük bir mimarî birlik görülmüştür (bk. res. 2 H-K/9-7 plan kareleri ve res. 5).

Taş temel duvarları teraslar üzerinde, batı yamacında, batıdan doğuya doğru yükselir şekilde inşa edilmiş ve üstlerinde yer alan kerpiç duvarlar yangın sonucu çökmüştür. Dörtgen planlar veren ocaklı mekânların oda olduğu sonradan anlaşılmıştır. Ocakların yakınında duvar diplerinde ele geçen kaplar ilginçtir. Çanak çömlek genellikle çarkta yapılmıştır. Bu arada çanak çömlek içinde birbirinden ayrı bir kaç grup mal ayırt edilebilmektedir.

Çark işi, ince kum katkılı hamurlu, grimsi kahverengi özlü, dışa dönük dudaklı, yağsı mat astarlı, perdahlı, kısa boyunlu çömlek parçaları, Boğazköy ve Pazarlı'da bulunan demir çağı başı çanak çömleğe yakındır. (Bittel, 1936 : s. 32, Abb. 24/25; Bittel, 1937: s. 43, Abb. 24, s. 47, Abb. 28 c; Bittel-Naumann, 1939 : s. 14, Abb. 10 - 11; Otto, 1940 : s. 53, Abb 11/1; Koşay, 1941: s. 5, lev. XV).

Bir örneği res. 6. da görülen bir başka grup daha çok Hitit çanak çömleği özelliklerini göstermektedir. İçlerinden seçilmiş bazı parçaların yakın benzerlerini şimdiye kadar bilinen Hitit malları arasında bulmak kabildir. (krş. Bittel-Naumann, 1939: s. 16, Abb. 13; Fischer, 1963, s. 126, Tf. 45/426-428, s. 131, Tf. 59/541, s. 134, Tf. 66/610, s. 138, Tf. 85/723, s. 139, Tf. 85/732, Tf. 86/740, Tf. 90/788, s. 140, Tf. 91/795-797, s. 139, Tf. 87, Tf. 102/753, s. 140, Tf. 93/837, s. 141, Tf. 94/855; Koşay-Akok, 1966, Lev. 102, Al. g. 315). YB açmasının 3 üncü kültür toprağı tabakasındaki binalar kompleksinin, Norşun Tepe ve Korucu Tepe'de de örnekleri bulunan dış yüzleri ağız kenarından itibaren birkaç yivle bezenmiş, kırmızı renkli bir malla yukarıda anlatılan gri mala sahip bir demir çağı topluluğu tarafından yakılarak tahrip edilmiş olacağı düşünülebilirse de bunu kesinlikle söylemek için vakit daha erkendir. YB'de görülen el yapımı çanak çömlek daha çok son Eski tunç çağı karakterli olup, daha ziyade yamaç döküntüsü arasında bol sayıda ele geçmiştir.

Höyüğün güney yamacı ve "V" alanındaki terasta üst toprak tabakaları gene

orta çağ tabakalarıyla bozulmuştur. Büyük bir yangın geçirdiği anlaşılan Eski tunç çağı tabakalarında yangın etkisiyle, toprakta büyük bir kayma izlenmiştir. "YE" açmasında bulunan birbirine paralel uzanan 2 büyük taş temel duvarın üzeri, yangın sonucu tuğlalaşmış, büyük kerpiç bloklarıyla örülmüş ve kayma sonucu bu bloklar birbiri üstüne istif olmuşlardır.

Genellikle kerpiç duvarların altında taş temele rastlanmaması Tepecik için bir özellik teşkil etmektedir. "VE" açmasında döşemesi çökmüş, kerpiç duvarlarının altında taş temeli bulunmayan bir ev ele geçmiştir. Ocak yerleri yuvarlak, bazan yükseltilmiş kaideler üzerinde yapılmış ve çoğunlukla içleri çanak çömlek kırıklarıyla doldurulmuştur. Bu arada Pulur ve Güzelova'da bulunan ocak ayaklarını hatırlatan üçgen ayak parçaları bulunmuştur (Koşay, 1964: lev. XXI, P. 226; Koşay, 1967, Lev. LX, G. 289).

Ufak buluntular içinde pişmiş topraktan, kurs biçiminde idol, hayvan ve insan figürinleri, çeç mühürleri ve taş mühürler ele geçmiştir.

Bütün açmalarda ele geçen çanak çömleğin analizleri henüz tamamlanamamışsa da VG, VH, YE, YD açmalarında eski tunç çağına ait tabakalarda ele geçen çanak çömleğin içinde bir kaç grup daha şimdiden belirgindir.

Genellikle elde yapılmış, bol saman katkılı, perdahlı veya perdahsız kaba bir malla birlikte parlak siyah, çok iyi perdahlanmış ince bir mal ele geçmiştir. Bu ince malın düz, kabartma ve kazı bezemeli, içi dolgu bezekli bol örnekleri vardır (res. 7). Bu grup Amuk ovasında H evresinden itibaren ortaya çıkan ve ikinci karışık evreye kadar süren "red black burnished ware" denen Karaz tipi çanak çömleğe yakındır (krş. Braidwood-Braidwood, 1960: s. 351, 358-368, 398-403, 431, 458-461; Koşay, 1967: lev. XXXIX sol üst, Lev. LIX, G. 224; Koşay-Turfan, 1959: s. 359, 389/a-49, a-36, s. 391, 399/a-87, a-92, s. 400-401, 404, 406/a-159). Gelinciktepe'de de buna benzer bir mal bulunmuştur (Palmieri, 1967: s. 129 v.d.).

Ayrıca Gelinciktepe'de görülen yatay çıkma dudaklı kapların benzerleri de Tepecik'de boldur (Palmieri, 1967: s. 144, fig. 13/3, 7, 4, 11; Burney, 1958 : s. 162-163/22).

Karaz tipi ya da başka bir deyimle Khirbet Kerak tipi malla bir arada bulunan diğer bir grup tornada yapılmış, açık bej renginden pembeye kadar değişen ince bir hamurdandır (res. 8). Amuk ovasında "plain simple ware" adıyla anılan bir malı anıtan bu grup, Gelinciktepe'de de bulunmuştur. (Braidwood-Braidwood, 1960: s. 264 v.d.; Palmieri, 1967: s. 161, fig. 22, s. 163, fig. 23, s. 184). Amuk'da "G" evresinde ortaya çıkan bu mal, sonradan H ve I - j evrelerinde "plain ware" adıyla süregelmiştir. (Braidwood-Braidwood, 1960: s. 351-354, 398, 406-413, 435-422).

Gene aynı mallarla bir arada bulunan diğer bir grup da "saklı astar bezemeli" ("reserved slip ware") kaplar grubudur (res. 9). Bu mal Amuk ovasında G-H evresindekilere yakındır (Braidwood-Braidwood, 1960: s. 275-279, 354-355). Brown "«saklı astar bezemeli» çanak çömleğin yayılma alanını, kısmen yaptığı yüzey araştırması sonuçlarına göre göstermektedir (Brown 1967, s. 130, 132, 139-140, fig. 7, s. 141, fig. 8).

Çarkta yapılmış çok ince bir diğer grup da gene aynı zaman süresine giren tabakalarda Korucu Tepede'de bulunmuştur.

Önemli bir diğer grubu da Burney'in Malatya - Elâzığ bölgesi kalkolitik ve eski tunç çağının boyalı malları olarak gösterdiği çanak çömlek teşkil eder. (res. 10). (krş. Burney, 1958, s. 161 - 163, no. 16, 25, 30, s. 195 v.d., s. 202 - 203, no. 272, 278, 280-282 dışında, diğer parçalar). Aynı mal Malatya kazılarında da ele geçmiştir; fakat "neo hittite" olarak tarihlendirilmiştir. (Puglisi-Meriggi, 1964; s. 14, tav, XLV, Fethiye höyüğü; Delaporte, 1939: s. 49-50, pl. 10-12).

YD açmasında tesbit edilen 8 kültür toprağı tabakasının ilk üçü daha sonraki

devirlerde karıştırılmış olmakla birlikte, 4 üncü kültür toprağı tabakasından 8 inciye kadar ele geçen buluntu eski tunç çağı karakterlidir. Bu durumu VH, VG, ve YE de desteklemektedir. Eski tunç çağı tabakalarında, sığır, küçük ve büyük boya koyun ve keçi boldur. Alt tabakalarda alageyik kemikleriyle birlikte bulunan at ve domuz, üst tabakalarda henüz bulunamamıştır. Yabanî keçiye ait bir boynuz da ilginçtir.

Özetlenecek olursa Tepecik'de "Z" alanında yoğun bir orta çağ yerleşmesi, höyüğün esas konisinin üst düzlüğünde de kısmen yamaçlarda "Y" alanında gene aynı zamana ait olduğu sanılan, demir çağı ve tunç çağı tabakalarını tahrip etmiş olduğu anlaşılan bir mezarlık yer almıştır. Höyüğün kuzey batısında YB açmasında büyük bir mimarî komplekse ait bir dilim açığa çıkarılmıştır. YB açmasının üçüncü kültür toprağında ele geçen bu mimarî birim'in daha sonra bir demir çağı kültürü sakinleri tarafından yakılarak tahrip edildiği belki düşünülebilir. Höyüğün güney yamacı ve terası ile ("Y ve V" alanları), höyük konisinin üst düzlüğünde bozulmuş tabakaların altında şimdilik kabaca sınırları Amuk F ile K evreleri arasına sokulabilen kalın bir eski tunç çağı yerleşmesi ile karşılaşmaktadır.

Yüzey araştırması ön analiz sonuçlarının kısmen doğru olduğu, jeofizik araştırmasından da YZ ve VC açmaları yardımıyla olumlu sonuçlar alınabileceği umudu doğmuştur. Fakat Tepecik'in henüz aydınlığa kavuşmak için bekleyen birçok sorunu ancak ileriki kampanyalarda çözülebilecektir.

Istanbul, 1969

### SEÇİLMİŞ BİBLİYOGRAFYA

ALKIM, B. U. 1952.

"Domuztepe kazılarının arkeolojik sonuçları - The Results of the Recent Excavations at Domuztepe", *Bulleten XVI*, s. 225 - 237 ve s. 238 - 250.

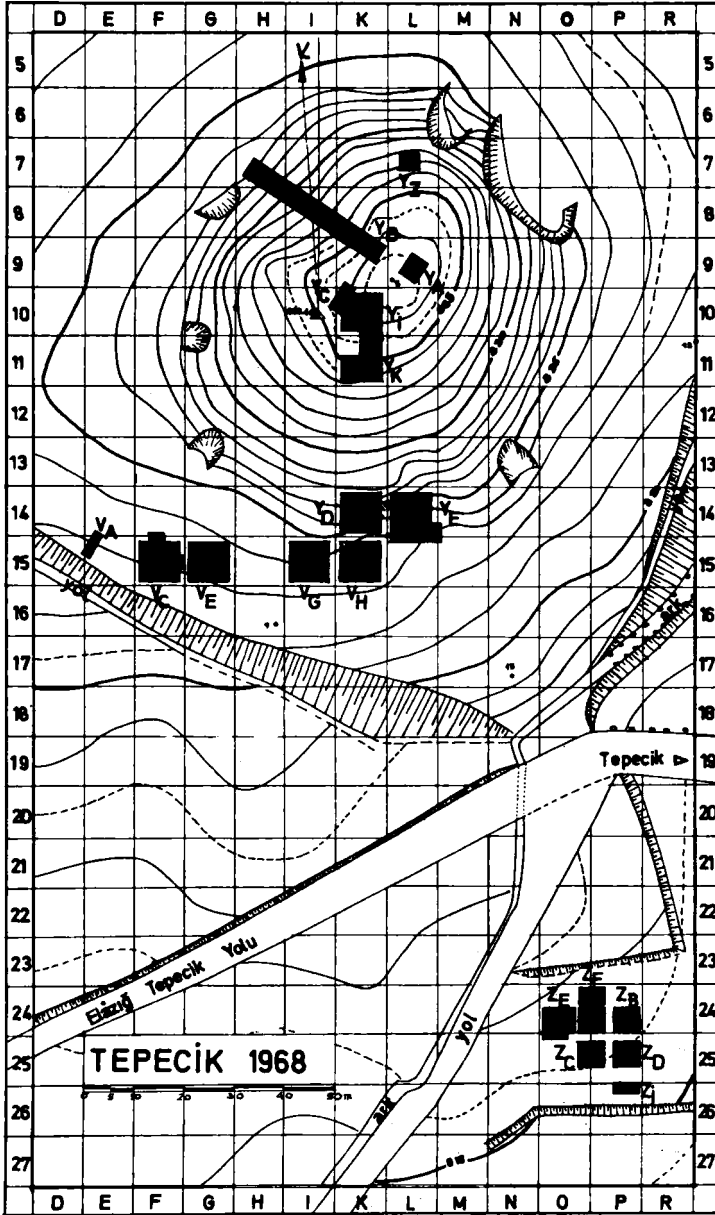
BITTEL, K. 1936.

'Vorläufiger Bericht über die Ausgra-

- bungen in Boğazköy, 1935.”  
*M.D.O.G.* 74, s. 1 - 33.
- BITTEL, K. 1937.  
“Vorläufiger Bericht über die Ausgrabungen in Boğazköy, 1936.”, *M.D.O.G.* 75, s. 1-51.
- BITTEL, K. - NAUMANN, R. 1939.  
“Vorläufiger Bericht über die Ausgrabungen in Boğazköy, 1938”, *M.D.O.G.* 77, s. 1-45.
- BROWN, G. H. 1967.  
“Prehistoric Pottery from the Antitaurus.”, *AS* XVII, s. 123-164.
- BRAIDWOOD, R. J. - BRAIDWOOD, L. S. 1960.  
*Excavations in the Plain of Antioch.* Chicago, The Univ. of Chicago Press.
- BURNEY, C. A. 1958.  
“Eastern Anatolia in the Chalcolithic and Early Bronze Age.”, *AS* VIII, s. 157 - 209.
- DELAPORTE, L. 1933.  
“Malatia la ville et le pays de Malatia.”, *RHA* II/12, s. 129-154.
- DELAPORTE, L. 1934.  
“Malatia. Céramique du Hittite récent.” *RHA* II/16, s. 257 - 285.
- DELAPORTE, L. 1939.  
“La troisième campagne de fouilles à Malatia.”, *RHA* V/34, s. 43-56.
- DİNÇOL, A. M. - KANTMAN, s. 1968.  
“Arkeolojide Yeni Kavramlar ve Metodolojik Araştırma Plânlaması.” *Belleten* XXXII, s. 331 - 353.
- FISCHER, FR. 1957.  
“Keramik hethitischer Zeit.” *M.D.O.G.* 89, s. 49-57.
- FISCHER, FR. 1963.  
*Die hethitische Keramik von Boğazköy-Hattusa. Ergebnisse der Ausgrabungen des Deutschen Archäologischen Instituts und der Deutschen Orient Gesellschaft.* Yayınlayan: K. Bittel, Berlin, Gebr. Mann.
- GARSTANG, J. - GURNEY, O. R. 1959.  
*The Geography of the Hittite Empire.* Occasional Publications of the British Institute of Archaeology in Ankara no. 5. London, the British Institute of Archaeology at Ankara.
- KLENGEL, H. 1968.  
“Die Hethiter und die ISUWA.”, *Or. Antiq.* VII/1, s. 63-76.
- KOŞAY, H. Z. 1941.  
*Türk Tarih Kurumu tarafından yapılan Pazarlı hafriyatı raporu. - Les Fouilles de Pazarlı. Entreprises par la Société d'Histoire Turque.* T. T. K. yayınlarından V. seri, no. 4. Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- KOŞAY, H. Z. - TURFAN, K. 1959.  
“Erzurum-Karaz Kazısı Raporu.”, *Belleten* XXIII, s. 349 - 413.
- KOŞAY, H. Z. - VARY, H. 1964  
*Pulur Kazısı. 1960 mevsimi çalışmaları raporu. - Die Ausgrabungen von Pulur. Bericht über die Kampagne von 1960.* Atatürk Üniv. Yayınları, no. 24. Fen-Ed. Fkt. Arkeoloji serisi 9. Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- KOŞAY, H. Z. - AKOK, M. 1966.  
*Alaca Höyük Kazısı. 1940-48 deki çalışmalara ve keşiflere ait ilk rapor.- Ausgrabungen von Alaca Höyük. Vorbericht über die Forschungen und Entdeckungen von 1940-48.* T.T.K. Yayınlarından V. seri, sayı 6. Ankara. Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- KOŞAY, H. Z. - VARY, H. 1967.  
*Güzelova Kazısı. - Ausgrabungen von Güzelova.* Atatürk Üniv. Yayınları, 46. Fen - Ed. Fkt. Araştırmaları. Seri: 20. Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- METU, 1967.  
*Doomed by the dam. A Survey of the Monuments threatened by the Creation of the Keban Dam Flood Area, Elazığ 18 - 29 October, 1966.* Faculty of Architecture. Department of Restoration. Ankara, METU.
- OTTO, H. 1940.  
“Die Funde von Büyükkale.”, *M.D.O.G.* 78, s. 44 - 69.
- PALMIERİ, A. 1967.  
“Insediamento del Bronzo Antico a Gelinciktepe (Malatya).” *ORIGINI* I, s. 117 - 193.
- PUGLISI, S. M. - MERIGGI, P. 1964.  
*Malatya I. Rapporto Preliminare delle Campagne 1961 e 1962.* *Oriens Antiqui* Collectio: III. Roma, Centro per le Antichità e la Storia dell'Arte del Vicino Oriente.



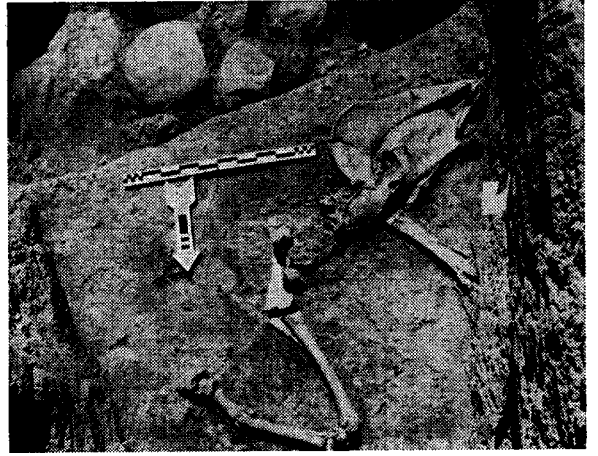
Res. 1 — Tepecik Hüyükü'nün batıdan görünüşü.



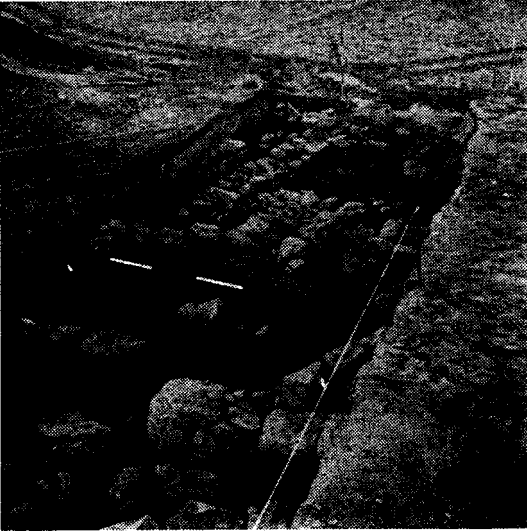
Res. 2 — Tepecik Hüyükü açmalarını gösteren durum plânı.



Res. 3 — ZA açmasında ortaçağa ait tandırlar topluluğu.



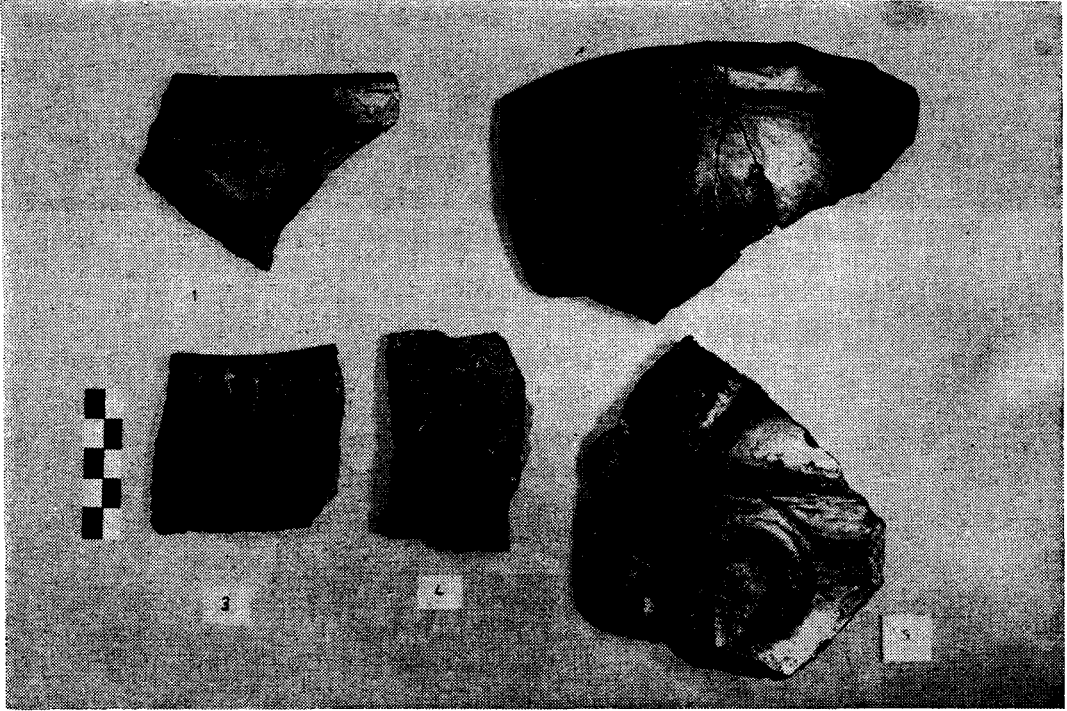
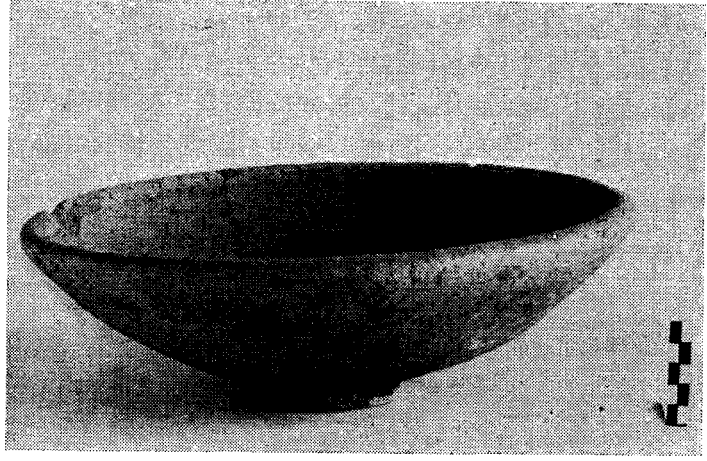
Res. 4 — ZD açmasında bulunan at iskeleti.



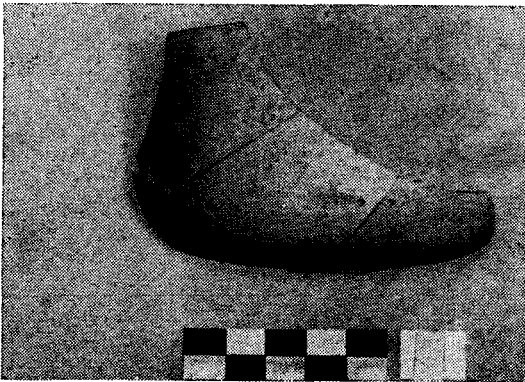
Res. 5 — YB açmasında üçüncü kültür toprağı tabakasında bulunan mimarî kompleks



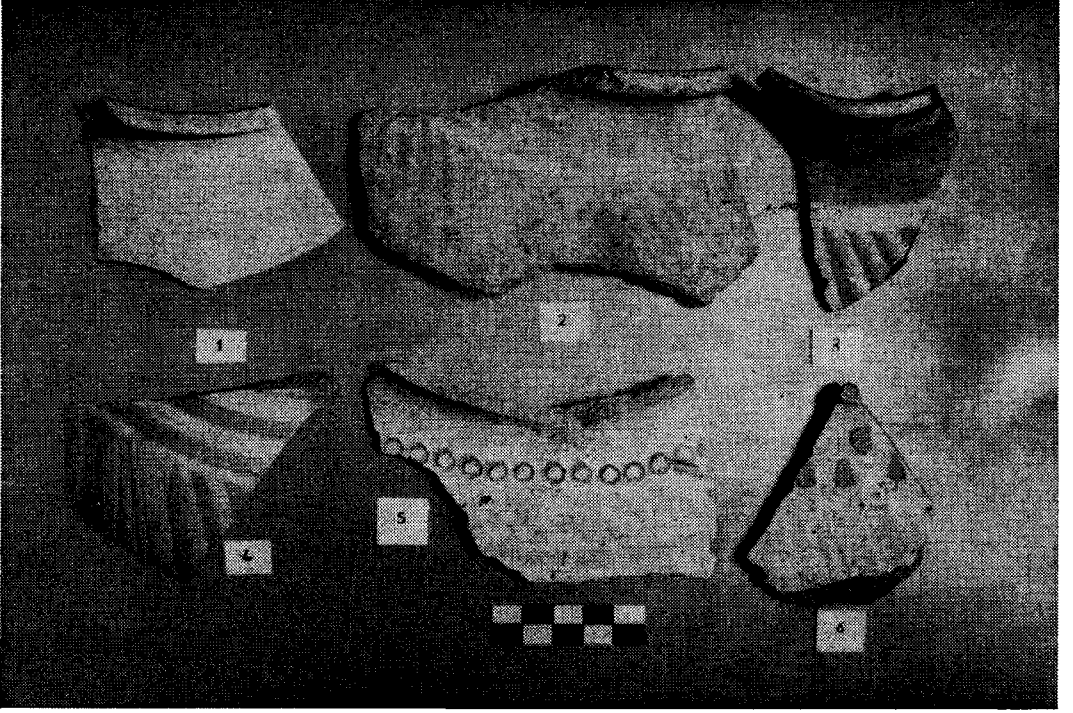
Res. 6 — Bir Hitit kâsesi.



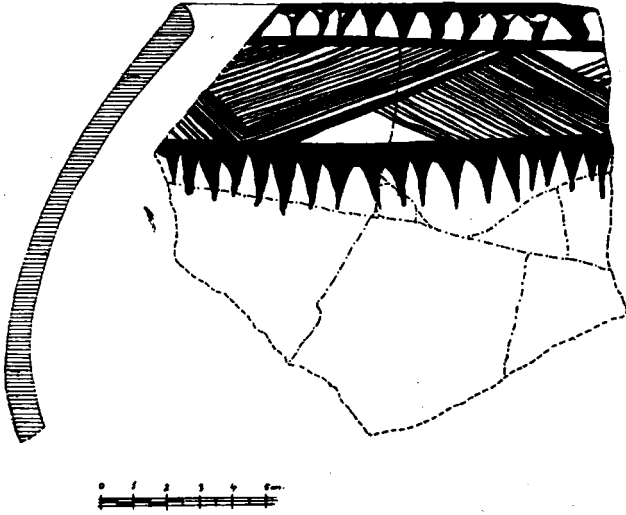
Res. 7 — Eski tunç Çağına ait üstü kabartma bezekli karaz tipi mala ait kap parçaları.



Res. — 8 Eski Tunç çağına ait torna işi ince yapıtlardan bir örnek.



Res. 9 — Eski Tunç çağına ait saklı astar bezemeli kap paçraları.



Res. 10 — Eski Tunç çağına ait boyalı bir çömlek parçası.